

Política educativa

Codi: 101159

Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2500262 Sociologia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Verger Planells

Correu electrònic: antoni.verger@uab.cat

Equip docent

Lara Pérez Jurado

Adrian Zancajo Silla

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

- Preferiblement, els estudiants haurien de tenir formació en educació (en matèries com ara sociologia de l'educació, ciències de l'educació o economia de l'educació).
- Es recomana haver cursat l'assignatura Sociologia de l'educació.

Objectius

Aquesta assignatura té per objectiu:

- Introduir diverses perspectives teòriques i metodològiques per examinar els processos i resultats de reformes en política educativa, i dotar els estudiants de coneixements i habilitats analítiques per a la comprensió de la política educativa en diferents contextos.
- Desenvolupar un enfocament de governança global en l'anàlisi de polítiques i familiaritzar els estudiants amb una perspectiva internacional sobre el canvi de les polítiques educatives (amb èmfasi en el rol de les organitzacions internacionals, els estudis de cas internacionals i l'ús de bases de dades internacionals).
- Desenvolupar una comprensió exhaustiva de les dimensions socials, econòmiques i polítiques de la política educativa.
- Aplicar aquestes perspectives en diversos nivells educatius (educació bàsica, educació superior, formació professional) i dimensions d'impacte (equitat educativa, eficiència, aprenentatge, innovació, etc.).

- Estimular l'interès per aprofundir en l'estudi de la política educativa i a prendre consciència de la naturalesa complexa, interdisciplinària i, de vegades, controvertida de l'anàlisi de les polítiques educatives.

Després de completar amb èxit el curs, els estudiants seran capaços de:

- Analitzar críticament els objectius i les estratègies de les reformes de les polítiques educatives, així com el seu impacte en tant que política pública en un ventall de dimensions (drets humans, equitat, desenvolupament, etc.).
- Comprendre i reconèixer els principals actors i processos que configuren la política educativa a diferentsnivells.
- Comprendre la complexitat i el conflicte que envolten la formulació i la implementació de polítiques.
- Desenvolupar un pensament i anàlisi crítics i comunicar eficaçment, mitjançant un nivell bàsic d'anglès, l'anàlisi de fenòmens socials i intervencions polítiques.
- Desenvolupar habilitats i aptituds per treballar en grup.

Competències

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluat les aportacions dels enfocaments sociològics a l'estudi de la cultura, l'educació, la interacció entre societat i medi ambient, la política social i el treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
2. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'educació.
3. Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
4. Definir els conceptes sociològics adequats per interpretar els fenòmens educatius i escolars.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Discriminar les explicacions de les desigualtats educatives entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics que aquests actors donen per descomptades.
7. Distingir els conceptes sociològics sobre l'educació que adopten els actors implicats en el sistema educatiu.
8. Distingir els fenòmens socials subjacents a les polítiques i els conflictes educatius.
9. Distingir les interpretacions socials de l'educació d'acord amb aquests enfocaments.
10. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'educació.

11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
12. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
13. Relacionar els conceptes, els mètodes i les tècniques utilitzats per analitzar l'educació amb els debats teòrics i metodològics generals.
14. Relacionar els debats entorn d'aquests enfocaments, referits a l'educació, amb el context històric en el qual han sorgit.
15. distingir els fenòmens educatius subjacents a unes polítiques o a uns conflictes determinats.

Continguts

1. Pensar críticament sobre política educativa
  - 1.1. La sociologia política de l'educació.
  - 1.2. Teories sobre el paper de l'Estat en l'educació.
  - 1.3. La formació de sistemes educatius i règims educatius.
  - 1.4. El paradigma de la governança: el paper dels actors no-estatals en l'educació.
  - 1.5. Aproximacions sociològiques a l'anàlisi de les polítiques educatives.
2. Globalització i política educativa
  - 2.1. Aproximacions teòriques a la relació entre globalització i educació.
  - 2.2. Mecanismes globals i influència de la política educativa.
  - 2.3. El paper de les organitzacions internacionals:
    - 2.3.1. El Banc Mundial: el poder dels préstecs i el monopoli sobre les idees.
    - 2.3.2. OCDE: governança via números.
    - 2.3.3. UNESCO: l'autoritat moral i els seus límits.
  - 2.4. L'emergència d'autoritats privades en política educativa: societat civil transnacional i poder corporatiu.
  - 2.5. Estudi de cas: el fenomen PISA.
3. Reformes educatives: polítiques i idees programàtiques
  - 3.1. Privatització i quasi mercats en educació.
  - 3.2. Elecció escolar i zonificació.
  - 3.3. Les evaluacions nacionals i internacionals.
  - 3.4. La nova gestió pública: autonomia i rendició de comptes.
  - 3.5. Noves polítiques de professorat.
  - 3.6. La formació professional com a eina de desenvolupament.
4. Dimensions d'impacte de la política educativa
  - 4.1. Finançament i eficiència.
  - 4.2. El rendiment acadèmic dels estudiants.
  - 4.3. Desigualtats socials, de gènere i segons origen ètnic.
  - 4.4. Cohesió social, inclusió i diversitat: el problema de la segregació.
  - 4.5. Innovació i diversitat.
  - 4.6. Docents i professionalitat.

Tingueu en compte que el pla d'estudis pot canviar lleugerament durant el curs acadèmic. Els canvis es comunicaran als estudiants amb antel·lació. Per a la darrera versió, es recomana consultar el manual del curs distribuït als estudiants el primer dia de classe.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes teòriques	23	0,92	2, 4, 5, 7, 6, 9, 15, 8, 10, 13, 14
Exercicis pràctics	15	0,6	2, 5, 7, 6, 3, 10, 11, 13, 1, 12
Tipus: Supervisades			
Tutorías	30	1,2	3, 12
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3	2, 4, 5, 7, 6, 9, 15, 8, 3, 10, 11, 13, 14, 1, 12

Aquesta classe s'estructura com un curs col·laboratiu centrat en l'alumne, que posa un gran èmfasi en el paper dels companys en el procés d'aprenentatge. Per tant, s'espera que els estudiants vinguin a classe després d'haver completat totes les lectures, que intervinguin en els debats compartint les seves experiències i idees en cada sessió, que plantegin preguntes i que tinguin en compte les contribucions dels seus companys.

El curs s'estructura segons quatre tipus d'activitats que seguiran diferents principis metodològics:

- Classes teòriques organitzades al voltant de la presentació del professor, però obertes a la intervenció i participació dels estudiants.
- Sessions pràctiques (debats al voltant de les lectures, documentals i altres materials multimèdia i exercicis pràctics per resoldre problemes).
- Reunions de tutorías per proporcionar retroalimentació i orientació, organitzades de manera individualitzada o en grups reduïts.
- Activitats autònomes dels estudiants (tant individuals com en grup), com ara llegir els textos del curs o escriure els treballs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Final exam	40%	2	0,08	2, 4, 7, 6, 9, 15, 8, 10, 13, 14
Presentació del treball a classe	15%	1	0,04	2, 4, 5, 7, 6, 9, 8, 3, 10, 14, 12
Treball en grup	30%	2	0,08	5, 3, 10, 14, 1, 12
Treball a classe i participació	15%	2	0,08	2, 4, 5, 9, 8, 3, 10, 11, 1, 12

Els estudiants seran avaluats d'acord amb criteris basats en un examen final individual (realitzat a casa), un treball en grup, una presentació oral, i les seves intervencions i participació a classe. L'estructura de la nota final és la següent:

- Examen final: 40%.
- Treball en grup: 30%

- Presentació oral a classe: 15%
- Exercicis i participació a classe: 15%

Altres observacions relatives a l'avaluació:

- Els alumnes han d'aprovar cada un dels components per aprovar l'assignatura.
- Els alumnes amb una nota mitjana inferior a 5 podran realitzar un examen de recuperació.
- Si es detecta plagi en un treball o examen, es donarà a aquest la nota de 0.

Aquesta assignatura contempla la possibilitat d'avaluació única, que es farà amb l'exament final, que té caràcter competencial i cobreix tots els blocs temàtics de l'assignatura

Bibliografia

1. Pensar críticament sobre política educativa

Lectures essencials

- Carnoy, M. (1982). Education, economy and the State (pp. 79-126). In M. Apple (Ed.), *Cultural and Economic Reproduction in Education. Essays on Class, Ideology and the State*. London/New York: Routledge.
- Dale, R., & Robertson, S. (2009). Beyond methodological 'ISMS' in comparative education in an era of globalisation. In R. Cowen and A. M. Kazamias (Eds.), *International Handbook of Comparative Education* (pp. 1113-1127). Dordrecht: Springer.
- Rizvi, F. and Lingard, B. (2010). Conceptions of education policy (pp. 1-21) In *Globalizing Education Policy*. London: Routledge.

Lectures recomanades

- Cairney, P. 2011. Introduction: theories and issues (pp. 1-20). In *Understanding Public Policy: Theories and Issues*. London: Palgrave Macmillan.
- Klees, S. J. 2008. Reflections on theory, method, and practice in comparative and international education. *Comparative Education Review* 52(3), 301-328.
- Pawson R., & Tilley N. *Realist Evaluation*. London: Cabinet Office.
- Verger, A., Novelli, M., & Altinyelken, H. (2018). Global Education Policy and International Development: A Revisited Introduction. In *The Handbook of Global Education Policy [2nd edition]* (pp. 1-32). Oxford: Wiley Blackwell.
- West, A., & Nikolai, R. (2013). Welfare regimes and education regimes: Equality of opportunity and expenditure in the EU (and US). *Journal of Social Policy*, 42(3), 469-493.
- Williams, J.A. (1997). The Diffusion of the Modern School. In W. Cummings & N. McGinn (Eds.) *International Handbook of Education and Development: Preparing Schools, Students and Nations for the Twenty-First Century* (pp. 119-136). Oxford, New York, Tokio: Pergamon/Elsevier Sciences.

2. Globalització i política educativa

Lectures essencials

- Dale, R. 1999. Specifying globalisation effects on national policy: a focus on the mechanisms. *Journal of Education Policy* 14(1), 1-17.
- Grek, S. (2009). Governing by Numbers: the PISA effect in Europe. *Journal of Education Policy* 24(1), 23-37.
- Heyneman, S. P. 2003. The history and problems in the making of education policy at the World Bank 1960-2000. *International Journal of Educational Development* 23, 315-337.
- Mundy, K., Green, A., Lingard, B., & Verger, A. (2016). Introduction: The globalization of education policy-key approaches and debates. *The handbook of global education policy*, 1-20.

Lectures recomanades

- Ball, S. (2009). Privatizing education, privatizing education policy, privatizing educational research: network governance and the 'competition state'. *Journal of Education Policy*, 24(1), 83-99.
- Bhanji, Z. The Business Case for Transnational Corporate Participation, Profits, and Policy-Making in Education. In K. Mundy, A. Green, B. Lingard, & A. Verger (Eds.), *The Handbook of Global Education Policy* [2nd edition] (pp. 419-432) Oxford: Wiley Blackwell.
- Breakspear, S. (2012). *The Policy Impact of PISA: An Exploration of the Normative Effects of International Benchmarking in School System Performance* (OECD Education Working Papers, 71). Paris: OECD.
- Carnoy, M. 1999. Chapter 3: Globalization's impact on educational reform strategies (pp. 37-46). In *Globalization and Educational Reform: What Planners Need to Know*. Paris: UNESCO.
- Jones, P. (1999). Globalisation and the UNESCO mandate: multilateral prospects for educational development. *International Journal of Educational Development* 19, 17-25.
- King, K. (2007). Multilateral agencies in the construction of the global agenda on education. *Comparative Education*, 43(3), 377-391.
- Lawn, M., & Lingard, B. (2002). Constructing a European policy space in educational governance: the role of transnational policy actors. *European Educational Research Journal* (2), 290-307.
- Mundy, K., & Murphy, L. (2001) Transnational advocacy, global civil society? Emerging evidence from the field of education. *Comparative Education Review*, 45(1), 85-126.

3. Reformes educatives: polítiques i idees programàtiques

Lectures essencials

- Addey, C., Sellar, S., Steiner-Khamsi, G., Lingard, B. & Verger, A. (2017). The rise of international large-scale assessments and rationales for participation. *Compare*, 47(3), 434-452.
- Rizvi, F. (2016). *Privatization in Education: Trends and Consequences* (Education Research and Foresight Working Papers, 18. Paris: UNESCO)
- Verger, A., Fontdevila, C., & Parcerisa, L. (2019). Reforming governance through policy instruments: How and to what extent standards, tests and accountability in education spread worldwide. *Discourse*, 40(2), 248-270.

Lectures recomanades

- Allais, S. (2012). Will skills save us? Rethinking the relationships between vocational education, skills development policies, and social policy in South Africa. *International Journal of Educational Development*, 32(5), 632-642.
- Ball, S. J., & Youdell, D. (2008). Hidden privatisation in public education. Brussels: Education International.
- Kamens, D. H. and McNeely, C. L. (2010). Globalization and the growth of international educational testing and national assessment. *Comparative Education Review*, 54(1), 5-25.
- McGrath, S. (2012). Vocational education and training for development: A policy in need of a theory? *International Journal of Educational Development*, 32(5), 623-631.
- Paine, L., & Zeichner, K. (2012). The local and the global in reforming teaching and teacher Education. *Comparative Education Review*, 56(4), 569-583.
- Robertson, S. L. (2016). The global governance of teachers' work. In K. Mundy, A. Green, B. Lingard, & A. Verger (Eds.), *The Handbook of Global Education Policy* [2nd edition] (pp. 375-290) Oxford: Wiley Blackwell.
- Valiente, O. (2014). The OECD skills strategy and the education agenda for development. *International Journal of Educational Development*, 39, 40-48.
- Verger, A., & Parcerisa, L. (2018). Test-based accountability and the rise of regulatory governance in education: a review of global drivers. In A. Wilkins and A. Olmedo (Eds.). *Education Governance and Social Theory: Interdisciplinary Approaches to Research* (pp. 139-158). London: Bloomsbury.

4. Dimensions d'impacte de la política educativa

Lectures essencials

- Subrahmanian, R. (2005). Gender equality in education: definitions and measurements. *International Journal of Educational Development* 25, 395-407.
- UNESCO. (2018). Setting out a conceptual framework for measuring equity in learning. In Handbook on Measuring Equity in Education (pp. 16-45). Paris: UNESCO.
- Zancajo, A., & Bonal, X. (2020). Education markets and school segregation: a mechanism-based explanation. *Compare:A Journal of Comparative and International Education*. Published ahead-of-print.

Lectures recomanades

- Bonal, X. (2012). Education policy and school segregation of migrant students in Catalonia: The politics of non-decision-making. *Journal of Education Policy*, 27(3), 401-421.
- Colclough, C. (2012). Education, poverty and development-mapping their interconnections. *Comparative Education*, 48(2), 135-148.
- Lubienski, C. (2003). Innovation in education markets: theory and evidence on the impact of competition and choice in charter schools. *American Educational Research Journal*, 40(2), 395-443.
- MacDonald, K. (2016). Calls for educating girls in the Third World: futurity, girls and the 'Third World Woman'. *Gender, Place & Culture*, 23(1), 1-17.
- Nusche, D. (2009). *What Works in Migrant Education?A Review of Evidence and Policy Options* (OECD Education Working, 22). Paris: OECD.
- Verger, A., Bonal, X., & Zancajo, A. (2016). What Are the Role and Impact of Public-Private Partnerships in Education? A Realist Evaluation of the Chilean Education Quasi-Market. *Comparative Education Review*, 60(2), 223-248.
- Waslander, S., C. Pater, and M. van der Weide. 2010. *Markets in Education: An Analytical Review of Empirical Research on Market Mechanisms in Education* (OECD Working Papers, 52). Paris. OECD.

Programari

--

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Anglès	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Anglès	primer quadrimestre	matí-mixt